

21
Bl. 89

LVCTVS PVBLICVS

QVO
FVNESTISSIMVM OBITVM

VIRI

SVMME REVERENDI, MAGNIFICI, EX-
CELLENTISSIMIQVE DOMINI

DN. GOTTLIEB WERNSDORFII,

SS, THEOL. DOCTORIS ET PROFESS, PVBL. PRIM,
PERQVAM CELEBERRIMI, ORDINIS SVI SENIORIS GRAVISSIMI,
CONSISTORII ECCLES. ASSESSORIS DIGNISSIMI, TEMPLI PAROCH. PAST.
ATOQVE SVPERINT. GENERAL. FAMIGERATISSIMI,
CONSIL. ECCLES. SAXO-QVERFVRTHENSIS MVLTQ DEXTERRIMI ET PRAESVLIS
DE PVRIORI REPVBICA SACRA PRAECLARE MERITI,

POSTQVAM
IN ILLVSTRI

AD ALBIM ACADEMIA

KALENDIS IVLII, cl^o l^o ccxxxix.

POST VARIOS CASVS, POST TOT DISCRIMINA RERV,
CVM MAXIMA ECCLESIAE ORTHODOXAE IACTVRA, SVM-
MOQVE OMNIVM DOLORE, PLACIDISSIME IN CHRISTO, VITAM CVM
MORTE COMMVTASSET,

AC DENIQVE

SOLENNIBVS EXEQVIIS

D. VI. IDVS IVLII,

TVMVLO ANTECESSORVM SVORVM
ILLATVS FVISSET,

DEBITAM PIETATEM, ET RELIGIOSVM ANIMI CVLTVM, ERGA COMMVNEM
HVNGARIAE PRAECEPTOREM TESTATVRI,

ACERBISSIME DEPLORANT

PANNONII CIVES.

VITEMBERGAE, Ex Officina Joannis Ludolphi Fincellii.

Nfelix nonus, tacitus qui labitur, annus:
 Hoc cecidit fati TVLLIV ore facer.
 Optimus infaustus, qui durat, Mensis Iuli:
 Hic numerum sacrum, morte profanant iners.
 Prima nefanda dies, Quintilis quam tulit aetas:
 Haec (a) migrare pium iussit ad astra VIRVM
 Sexta maligna, ferox quam Clotho duxerat, hora:
 Haec PHOEBVM terris abstulit arte mala.
 Non primus, sextus, non septimus, ipseque nonus,
 In fastis numerus post memoretur Auis.
 Hunc caligo premat: ferali cinctus amictu,
 Cum stygijs umbris, lurida tecta colat.
 Lucis cogens maneat, qui LYCEM sustulit orbi:
 Nec uitam rapiens, uiuere dignus erit.
 Sex denuum ternum, pariter sub nube uetustas
 Deleat ex Albo, signaque nigra notet.
 Illius et nomen, quod diro funere squalet,
 Annales ueterum, nocte nigrante tegant.
 Hunc numerum subeant obliuia pigra per acuum,
 Ossaque cum Rhodope Theffala, mole premat.
 Est hic WERNSDORFI letho, (b) pariterque *Lutberi*
 Funestus: lacrymis pandite uela citi.
 Namque hodie (c) MAGNVS cecidit, quem uexit ad astra
 Doctrinae uirtus, ingeniique decus.
 Dum Musis constabit honos, Artesque uigebunt,
 Illius semper Fama perennis erit.
 Qui, cum morte cadit, uiuit, caeloque receptus
 Debita caelicolis otia laetus agit.

(a) hac prima Quintilis die, apud Vereres Romanos migrationes fiebant. Vide Dempst. Antiq. Rom. L. IV. c. XI. (b) Vterque anno nono climaeterico decessit. (c) 2. Sam. III. 38.

Supremo, VIRI celeberrimi honori, lugens dabat

M. FRANCISC. HORVAT, Bibithy.
 Pannon. Alumn. h. t. Praefectus iuratus.

Occidit beu Phœbus! doctis qui fulsit Athenis:
 Aonides tenebrae, luce nitente premunt.
 Et quamuis Titan etiamnum lumina spargat,
 Nos caligo tamen, SOLE (*) cadente, quatit.
 Lampada sublatam sentit mens, nocte ruente,
 Nec uidet, an portum quassa carina petat.
 Extincti RADII, qui sacro lumine Musas
 Lustrabant, modo sunt, umbra uetusque chaos.
 Intemerata tamen, quam diffudere per orbem,
 LVX niget, et tenebras mentis ubique fugat.
 Fanaticas umbras, quas praefens parturit aetas,
 Discutit, et maculas detegit illa nigras.
 Ergo grauem, Cives, paullo composita luctum,
 LVX manet in terris, SOLE petente Polos.

(*) Dam. XII. v. 7.

Moerore Saucius scribebat:

IO. SARTORIVS, Rofnauia Hung. S.S. Th. et Ph. C.

Julius invictus cadit, cheu! *Julio amœno,*
 Pompeii calamo potuit qui rumpere castra,
 Tristatur Lutherana Cohors, fiet sella LVTHERI,
 Lugent Leucoræ Musæ, dolet Hungara Tellus.
 Nec mirum! Nam five VIRI spectes pietatem,
 iive fidem veram, reperitur causa doloris.
 Hem miseranda nimis, funestaque fata Palæstræ,
 Quæ luget lumen sublatum morte repente.
 Respice, Sancte DEVS, Cœtum, *Catbedramque* LVTHERI,
 Pannoniam Gentem, sapientis montis Alumnos.
 O miserere Deus! mox adsit *Julius* alter!
 Qui Pômpeianam valeat prosternere turmam.

*His paucis gravissimam, quam rota Ecclesia purior, et nostra hæc
 sigillatim ACADEMIA passa est, jacturam, dolenter deplorat*

MICHAEL HONORIVS EBNER, Sempron. Hung.
 SS. Th. Cult.

Hoc mihi, prima dies Julitristissima in anno,
 HeV! *VernsDorf IVs bIC Corpora stravit bVMI.*
 In quo non abies tantum, cedrus ruit alta,
 Labuntur fructus, summaque dona simul.
 Qui docuit multos, multos superavit et hostes,
 Et puri Coetus hic fuit omne decus.
 Theologum Princeps summus, qui multa supremi
 Bella DEI gessit, miles ut egregius.
 Et sacra proposuit nobis mysteria verbi
 Applausu magno, dexteritate pari.
 Heu talem amisisse virum! non parva putanda est
 Clades; sed moestis, O DEVS affer opem!

*Ita beatissimi Gamalielis sui obitum maximumque
 Academiae vulnus lugebat*

STEPH. SALOMON, Thetenfis Hung SS. Th. et Ph. Cult.

Magnus in Israël cecidit! quod flebile scitu,
 Dicta, supremum et protulit ore uale.
 Sic gravitas, zelus, sacrique Scientia Veri,
 Insignis pietas, contumulata iacent.
 Purior attonitus suspirat cœtus, et orat:
 Rebus, ut afflictis adsit IOVA suis.
 Mittat Elisam ut, ELIAE qui uestigia pressit
 ectetur: doceat pura piusque fiet.
 Quid Tu, quæ tecum luges, *Gens Hungara*, busta?
 Da manibus lacrymas, quas meruere, pias.
 Atque precare Patrem deuoto pectore, porro
 Haec studiorum sit Mater amica Tibi.

*Mortem inelucti Theologi, et de omni coetu Christi orthodoxo
 immortaliter meriti acerbe dolens posuit:*

IO AN. SEVERINI, Garanzzeg. Vng. SS. Th. St.
 et Alumn. Pan, h. t. Biblioth.

Vi Voti, Ventis Velocibus, Vnde Vocabar,
 Vitembergenfium Venerandum Vifere Veni
 VVERNSDORFIVM. Vidi Vera Virtute Virentem.
 Vndique Vociferans Validum Vel Vincere Vulgus;
 Vel Vulgo Violatos Vindiccare Valentem.
 Vici Vanorum Vires; Validisque Voluntas
 Victa VIRI Verbis. Verum Vix Vespere Veni,
 Vix Vitae! Vastans, Violenta Venitque Viderque
 Vis, Vin citque VIRVM. Vertuatur Vifcera Varum;
 Vrbs, VXOR, Vulgus Veros Vlulant Vlularus.
Vestra, Viri Violae, Vertantur Vifcera! Vestra
 Vifcera! Vix Valeo, Vixit WERNSDORFIVS, Vltra.

dicerē pras lacrymis

PAVL DOLESCHALIVS, Szkolcz. Vng. SS. Th. et Ph. C.

Grande Decus cecidit, cecidit WERNSDORFIVS ille,
Adfertor Veri, qui fuit absque pari,
 Qui fuit absque pari, lummus *Vindexque* LV THERI,
 Cui pietas, zelus, maxima cura fuit.
 Planctibus hinc resonant *Vieberga*, et purior *Ara*,
 Quis tantum nolit corde dolere *VIRVM*?

Prima dies Iuli, rapuit caput ordinis Arae hic,

180. 108. 238. 450. 364. 282. 87. 20.

1729.

Hinc multos, cernes, tristia multa manent.

60. 490. 223. 389. 351. 216.

1729.

His divini spiritus Heroem. et P. P. P. suum e unis ereptum lugebat

IOAN. HOXA, Carpon. Hung. SS. et Ph. C.

PLangte PannonIDVM CIVes, heV, pLangte fVnVs
 InfaVtVM! PraeCoX renoVat LlbItina DoLores.
 EXCESSIt Vlta, hoC VeneranDVs In orbe Maglster.
 Non sVaVI WERNSDORF IAM neCtare Vestra Cibabit
 PeCtora. QVI sane DoCVIt Mysterla VIVVs,
 IaM Laetans Inter DIVos nVnC fVLget In aXe.
 OranDVM, Vt pastor VIGIL et sInCerVs oVILE
 InstItVat: faCILE greX flet praeDa LVporVM.

Ita Ingemiscbat

DAN. SARTORIVS, Csetn. Hung. SS. Th. et Ph. St.

GOTTLIEB WERNSDORFIVS

αναγγελος

Filius Tonitru sub Rege. Do.

Enodatio.

Δύναμιν in dictis, simul ac ob pondera rerum
 Nonne Boanerges pagina Sacra vocat?
 Nomen et omen habes *Tonitru* quod *Filius* eiles
 WERNSDORF CHARE DEO, *Rege sub hocce Poli.*
 REGE sub AVGVSTO, quot religionis auitae
 Hostes, pulsabas Fulmine saepe sacro.
 Dant Musae, Coetus, lacrymas, ego *do*, date Gentes
 Huic, qui fulmina, (*l*) non verba locutus erat.

O abies

O (c) abies ulula, uertit tonitru graue *Cedram*
Qui recreet non est dulcior alter odor.

Dogmata dextra docens uiuet post funera WERNSDORF

Aris Pannoniae, quae petit ore pio:

(a) Marc. III. 17.

O serVa CathedraM LVtherl fortis IoVa

(b) Hieronym. de Paulo

QVo faLfos fratres steruat In orbe Vastro.

(c) Zacob. XI. 2.

*Haec Gamalielis sui etiam in cineribus uenerandi
posthumis honoribus posuit*

GEORGIUS JAMRISSKA, Thuroczio-Hung. SS. Th. & Ph. C.

GOTTLIEB WERNSDORFIVS

Avaycauua

Flet sub dio Sion, urget

Expositio.

Gaudia concipiunt diuini dogmatis hostes,
Ex tristi fato, quod pia Mater habet;
Flet Lutheranam Sion fatum deplorat acerbum,
Moesa sub hocce die, flet Lutheranam Sion.

Ast cur? Casus eam praesens miserabilis urget

Hoc mage, quod nunquam tristiter esse potest.
Magnanimus cecidit DOCTOR, columenque Sionis,
Bellator Domini magnanimus cecidit.

O ulula pia plebs Montis sapientis ad Albim!

Te quia deseruit, candidus ille Pater.

Castalides Musae Doctorem plangite necum,

Sic date uota VIRO: molliter ossa cubent.

His Praeceptorem suum desideratissimum in Coelestem Academiam comitatur

MATTHIAS CLEMENTIS, Nagy-Hont. Hung. SS. Th. C.

Triste satis dictu! nec erit quis talia fando
Temperet a lacrymis: cecidit WERNSDORFIVS! at iam
In Coelis uiuit, qui in terris uixerat olim.
Mortuus Is non est, alios qui a morte reduxit.

Nam quae nunc recubant placide quoque membra quiescunt.

Quilibet esse uidet, non mortua, sed data somno.

Ipsae quidem non est mortales amplius inter;

Est tamen ipsa VIRI ueneranda memoria Summi,

Cuius tunc capiet mentes obliuio tristis,

Ister quando suo cursu remeabit in oras

Teutonis, et Nili fluxus uertetur in Austrum.

Tellus ante ferax homines, pecudesque relinquet,

Et montes rumidi aequabuntur uallibus imis,

Quam clarum meritis linquant pia pectora nomen.

Haec moesius posuit

THOMAS PATAKY, Liptouienfis Hung. SS. Th. C.

Funde sepulcrales Ecclesia funde querelas,
Amisum luge, Tu Viteberga decus.
Occidit, heu! tangit, quem non miserabile fatum?
Nestoris ast annos uiuere dignus erat.

Haec tristi animo testandae pietatis causa scribebat

DAN. MATTHESIVS, Mijauia Hung. SS. Th. C.

B

Atropos

Atropos hem! nobis atrox, quae tristia fecit!
Tristia quae fecit? Tu *Visebergæ* doce.
Sustulit ex oculis lumen, charumque Parentem,
Omnis quem deflet nunc studiosa Cohors.

Sic lugebat

IO. STEINER, Sempronio Hung. SS. Th. Stud

Cui natura dedit, quicquid possederat, ipsa
Quemque sua finxit Pallas acuta, manu:
Hunc funesta dies magnum decus orbis et aevi
Abstulit: Ordo facer tristia fata gemit.
Quem magno plausu celebravit fama per orbem,
Sustulit, et pennis, alta sub astra suis.
Hic modo decedit PRAESVL, qui bella Iehouae
Sustinuit, nunquam victus ab hoste suo.
Qui Lutheranam doctrinam pectore fovit,
Iam cum LVTHERO regna beata tenet.
Ergo flere VIRVM, nulli pietate secundum
Parcite: nam uiuit necius ille mori.

Debili affectus cessandi causa posuit

IOAN. SARTORIS, Saarofienfis Hung. SS. T. C.

Echo resonans.

Firma columna ruit, quot cessant prospera? *Spera.*
Quis mihi quid maius suppedirabit? *Abir.*
Nostra Corona, decus nostrum iam tollitur. *Itur.*
Quo duce prodibat plebs numerosa. *Rosa.*
Nos huc fama VIRI, nos spes pellebat. *Alebat.*
Quos modo linquit, et ad coelica uadit. *Adit.*

*Hic Praeceptorum suum immortaliter meritum
moestus comitatur*

ANDR. STRVHAR, Taxouienfis Vng. SS. Th. C.

Iubila dum cupimus torum celebranda per orbem
Occipere, o fatum! nubila triste sonant.
Nam celebris WERNSDORF terreftria nubila linquit
Iubila quo prenter laetus in arce Poli.
Iubila nunc igitur (genebundi plangite CIVES)
Perturbant tanti tristia fata Viri.

Sic anxio animi dolora Praeceptoris sui mortem lugebat

IOAN. SZAKOLCZAY, Hung. Vtr. Sap. C.

Quum sol occumbit mundum teter occupat horror
Nam Caligo solet tristia fata dare
Non minus occubuit celeberrimus ille WERENSDORF
Purae doctrinae fax, rutilumque decus.
Omnia tristitiae ueluti sunt tecta tenebris
Vrbs, studiosa cohors, ara, Cathedra, Chorus.
O utinam laetum exoriarur ab aethere sydus,
Quod moestis animis lumina grata ferat.

Lacrimabundus posuit Praeceptoris suo

PAVLVS KARNIK, Hung. SS. Th. S.

Albicus Mons celebrata Musis
Optimis sedes, modulatur Odam
Lugubrem, cernit, quia praeparari

Iusta Parenti.

Is fuit WERNSDORFIVS ille furmus
Myſta, quem totus redamabat orbis
Purior, dignus fuerat per aeuum

Viuere longum.

Aſt ferox tantam Lacheſis columnam
Subruit. Dicis foboles Mineruae:
Da VIRVM Numen! cui fit fides, mens.

Vitaque WERNSDORF.

Illacrimatur tantis fatiſ ſuſpirans

IOAN. MARTINI, TAXOVIA Hont. Vng. SS. Th. S.

Q uacris, Cur Wireberga gemit? cur triſtia fundit
Carmina? WERNSDORFI ſic *Tibi* Muſa canit:
Orbem qui puro nutriuit dogmate ſacro,
Et cui cum falſis pugna perennis erat,
Conticuit. Vicit: Victus iam fulmine mortis
Occidit. Hinc matri maſſa reuulſa redit.

Aſt DEVS eripuit mentem, quae conſcia recti,
De Vita teſtis fama ſuperſtes erit.

Moerſus ingemuit

MARTINVS KISZELLINY, Nagy. Hont. Vng. SS. Th. C.

O mala tempora, quae ſacra pectora, mors penetrauit!
Nec regitur prece, ſed rabida nece, uah ſuperauit.
Saxonicum decus haud columen ſecus, hem cito WERNSDORF!
Leucoridum pia nunc Academia, tota ſupet forſ.
Hungara lumina, fundite flumina, fundite luctus:
Albis enim uehet, ac ſubitos ciet ordine fluctus.

Hiſ lugubre honoris monumentum triſtis poſuit

MATTH. GALLI VETERISOL. Vng. SS. Th. et Ph. C.

Q uem Libitina ferox impreſſit cede dolorem
Non ſoluent laeto tempora longa die.
Occubuit Pindi noſtri columenque decusque,
Qui fuit hunc ſiſtent tempora nulla Virum
O, quantos gemitus Muſis generauit acerbis
Hocce docet triſtis nox lacrimanda diu.

Ita expreſſit lugubrem animum

GREG. FABRI, Hung. SS. Th. Cul.

Q uid niſi flere licet? cecidit nam Doct̄or in Vrbe,
Qui pure docuit dogmata dextra DEI.
O ſi conſurgat nobis poſt nubila Phoebus,
Et recreet radiis pectora moeſta ſuis.

Ita ex amore moerore perſuſus ſcribebat

IO. WEIGELI, Hont. Vng. SS. Th. S.

Proh! ad Pannonidum Patres mala fama uolabit.
Percipient PATREM deſeruiffe ſuos.
Qui LVTHERVS erat nobis Chriſtoſtomus ore
WERNSDORF; ſed moritur! nos fumus orba Cohors.
Cauſa ſubeſt igitur, cur ſit Pannonia moeſta
Dignus, quemque ſacer deſeat orbis, erat.

Hiſ reſtabatur ſuum triſtem animum

GEORG. FABRI. SOLIENSIS UNG.

SS. Theol. Cult.

EN! licuit mihi in Aede sacra Cathedraque colendum,
 Vix semel atque iterum forte uidere VIRVM;
 Heu! locus positum cogor, nunc cernere. Musa
 Tristis. O Egredius! quot mihi dona rapis.
 HVNC, Ecclesia mæsta dole; nam uera columna
 Occidit, atque ingens hoc moriente decus.

lacrymando dixit

PETRVS LVTHARITS, Szent - Benedekienſis Hung.
 SS. Theol. Cultor.

Weint verwaiste Mufen / weinet! werffet Scuffzer in die Luft /
 Da des Himmels strengere Wiuten unfern **BERNEDDVS**
 von uns rufft /
 Unfern **BERNEDDVS** / Dessen Sinn / nichts was eitel heist be-
 thörte /
 Unfern **BERNEDDVS** / Dessen Mund uns den Weg zur War-
 heit lehrte /
 Der das Feigenblatt derer Feinde unerschrocken aufgedeckt /
 Dhngeachtet sich Sein Eyster vieler Haß hierdurch erweckt /
 Doch erhebt Euch. Denn Sein Ruhm wird davor im Segen bleiben /
 Und Sein Wuntsch vor unſer Heyl oft noch gute Früchte treiben.

IO. POLONIVS, Solien. Vng. SS. Th. C.

Betrübtes Wittenberg! wie sieht es um Dich aus?
 Da Deine Priesterschaft ein Vater-loser Orden
 Die Berckstadt freyer Kunst ein düstres Waisenhaus
 Und Deine Kanzel fast zu einer Wittve worden.
 Ach Theurer **BERNEDDVS**! eyßt Du so zu Deiner Grufft
 Mein Flehen ist umsonst weil Dich Dein Heyland rufft.
 Drum laß Dir dessen Stuhl die frohe Seele laben /
 Dein Volk wird Deinen Ruhm indes im Herzen haben.

Hiermit bezeuget sein schuldigstes Byleid des Seeligen
 auch im Tode ergebensier

JO. FRIDER. Bernher / Scepustio - Hung. SS. Th. C.

Ung VI 4

(x 2743293)

U 17
U 18

LVCTVS PVBLICVS
 QVO
 FVNESTISSIMVM OBITVM
 VIRI
 SVMME REVERENDI, MAGNIFICI, EX-
 CELLENTISSIMIQVE DOMINI
**DN. GOTTLIEB
 WERNSDORFII,**

SS. THEOL. DOCTORIS ET PROFESS. PVBL. PRIM.
 PERQVAM CELEBERRIMI, ORDINIS SVI SENIORIS GRAVISSIMI,
 CONSISTORII ECCLES. ASSESSORIS DIGNISSIMI, TEMPLI PAROCH. PAST.
 ATQVE SVPERINT. GENERAL. FAMIGERATISSIMI,
 CONSIL. ECCLES. SAXO- QVERFVRTHENSIS MVLTQ DEXTERRIMI ET PRAESVLIS
 DE PVRIORI REPVBLICA SACRA PRAECLARE MERITI,

POST QVAM
 IN ILLVSTRI

AD ALBIM ACADEMIA

KALENDIS IVLII, c1o 1o cccxxx.

POST VARIOS CASVS, POST TOT DISCRIMINA RERVVM,
 CVM MAXIMA ECCLESIAE ORTHODOXAE IACTVRA, SVM-
 MOQVE OMNIVM DOLORE, PLACIDISSIME IN CHRISTO, VITAM CVM

MORTE COMMVTASSET,
 AC DENIQVE

SOLENNIBVS EXEQVIIS

D. VI. IDVS IVLII,

**TVMVLO ANTECESSORVM SVORVM
 ILLATVS FVISSET,**

DEBITAM PIETATEM, ET RELIGIOSVM ANIMI CVLTVM, ERGA COMMVNEM
 HVNGARIAE PRAECEPTOREM TESTATVRI,

ACERBISIME DEPLORANT

PANNONII CIVES.

VITEMBERGAE, Ex Officina Joannis Ludolphi Fincelii.

